

Звіт

про проведення опитування здобувачів вищої освіти щодо дотримання академічної доброчесності під час реалізації освітнього процесу в Дунайському інституті водного транспорту Державного університету інфраструктури та технологій

На підставі Положення про опитування (затверджено наказом ДУІТ № 02.1-04-532/з від 23.09.2019) та плану проведення опитувань в Дунайському інституті водного транспорту Державного університету інфраструктури та технологій на 2021-2022 н.р. у період з 08 по 18 лютого 2022р. було проведено анонімне опитування здобувачів щодо дотримання академічної доброчесності під час реалізації освітнього процесу в Дунайському інституті водного транспорту Державного університету інфраструктури та технологій шляхом застосування електронних анкет (за допомогою Google форм). Цього року опитування стосується не лише запобігання випадків академічної недоброчесності, а також:

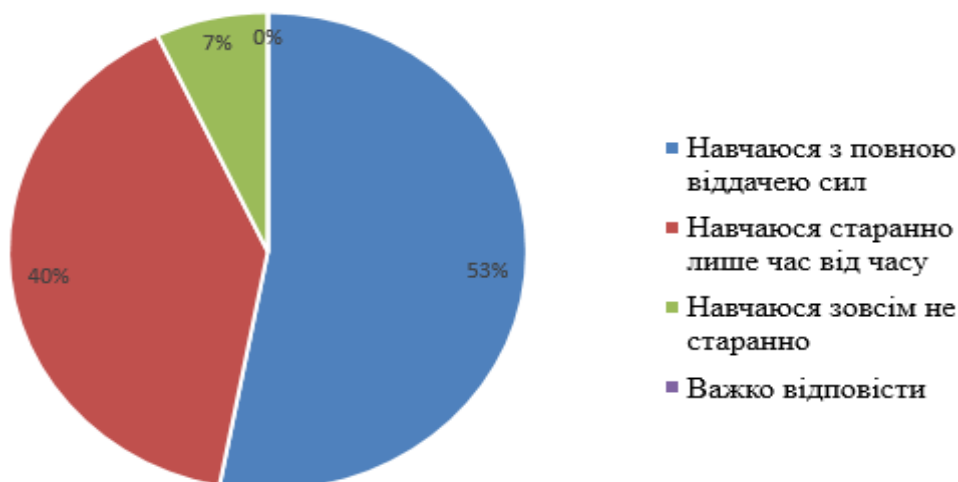
- конфліктів між здобувачами освіти, активістами, викладачами та адміністрацією інституту;
- ефективності вирішення конфліктних ситуацій в інституті;
- випадків сексизму та домагань;
- інших важливих аспектів побудови безпечного та доброчесного освітнього середовища.

Здобувачів проінформували, що опитування є дуже важливою складовою процесу оцінювання якості викладання та сприяє поліпшенню організації освітнього процесу. Також було наголошено на забезпеченні анонімності процесу анкетування.

Результати опитування здобувачів вищої освіти були відображені у відсотковому значенні відповідно до кількості респондентів, що надали відповідь на те чи інше питання в анкеті.

Всього було опитано 87 респондентів.

На запитання «Як, в цілому, Ви оцінюєте свою старанність у навчанні?» 53% респондентів відповіли «навчаюся з повною віддачею сил», 40% навчається старанно лише час від часу та 7% навчається зовсім не старанно.

На запитання «Чи відомо Вам, що таке академічна доброчесність?» – 100% респондентів надали відповідь «так».

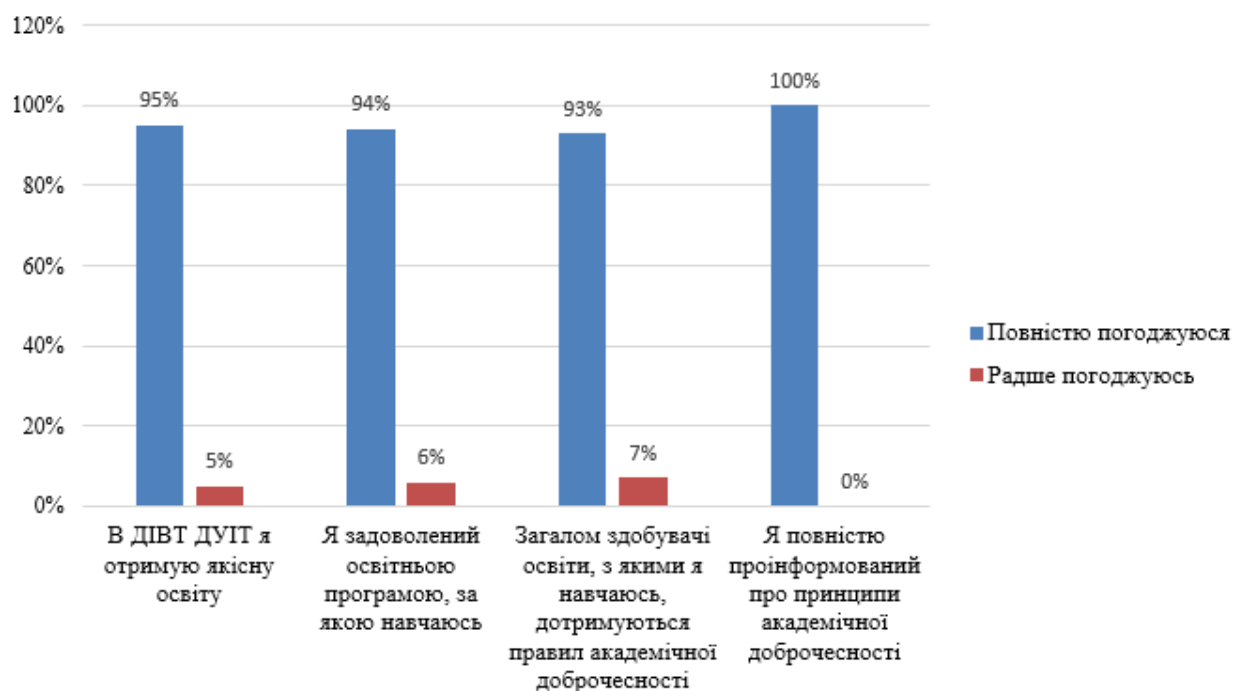

На запитання «Наскільки Ви погоджуєтеся з наступними твердженнями?»:

- в ДІВТ ДУІТ я отримую якісну освіту;
- я задоволений освітньою програмою, за якою навчаюсь;

- загалом здобувачі освіти, з якими я навчаюсь, дотримуються правил академічної доброчесності;
- я повністю проінформований про принципи академічної доброчесності»

Відповіді респондентів були такими: 100% опитаних повністю погодилися з тим, що вони повністю проінформовані про принципи академічної доброчесності; в ставленні до твердження «загалом здобувачі освіти, з якими я навчаюсь, дотримуються правил академічної доброчесності» 93% опитаних відповіли «повністю погоджуюся», 7% – «радше погоджуюсь»; в ставленні до твердження «я задоволений освітньою програмою, за якою навчаюсь» 94% опитаних відповіли «повністю погоджуюся», 6% – «радше погоджуюсь»; в ставленні до твердження «в ДІВТ ДУІТ я отримую якісну освіту» 95% опитаних відповіли «повністю погоджуюся», 5% – «радше погоджуюсь»;

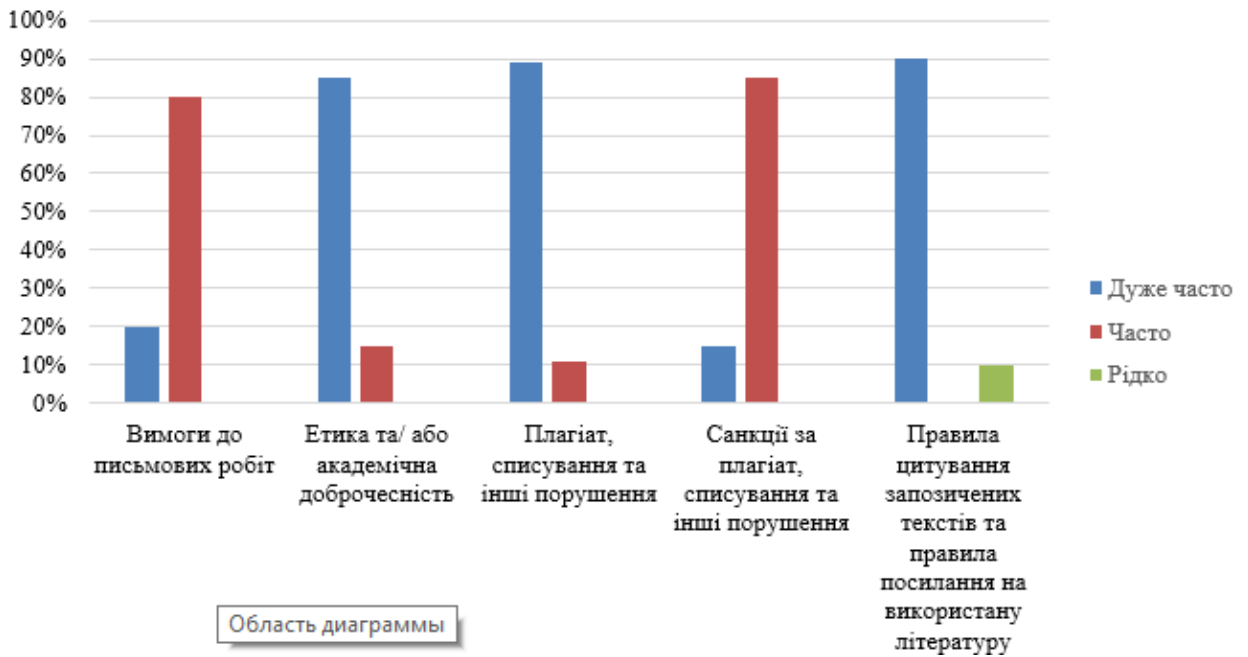

З реалізацією таких складових політики ДІВТ ДУІТ в дотриманні принципів та правил академічної доброчесності як впровадження в ДІВТ ДУІТ модулю «Основи академічного письма» в рамках дисципліни «Університетські студії» та всезагальне ознайомлення з принципами академічної доброчесності ознайомлені 100% опитаних. Трохи менша

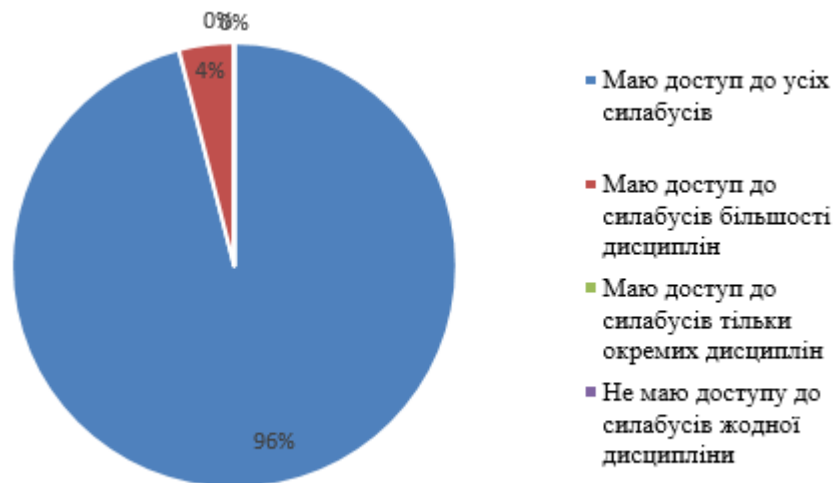
кількість респондентів ознайомлена з реалізацією таких складових політики ДІВТ ДУІТ в означеному напрямку, як перевірка студентських академічних текстів (курсівих та інших науково-дослідних робіт тощо) на плагіат та перевірка академічних текстів науково-педагогічних працівників (дисертації, монографії, підручники тощо) на плагіат – відповідно 92% та 96%.

Відповіді на наступне питання дозволили з'ясувати, як часто протягом семестру опитувані обговорювали з викладачами наступні питання. Так, за частотністю обговорення питання розподілились таким чином – «дуже часто» обговорювались питання про правила цитування запозичених текстів та правила посилання на використану літературу (90%), плагіат, списування та інші порушення (90%), етика та/ або академічна доброчесність (85%). Інші питання – санкції за плагіат, списування та інші порушення, вимоги до письмових робіт – здобувачі «часто» обговорювали з викладачами – відповідно 85% та 80%.

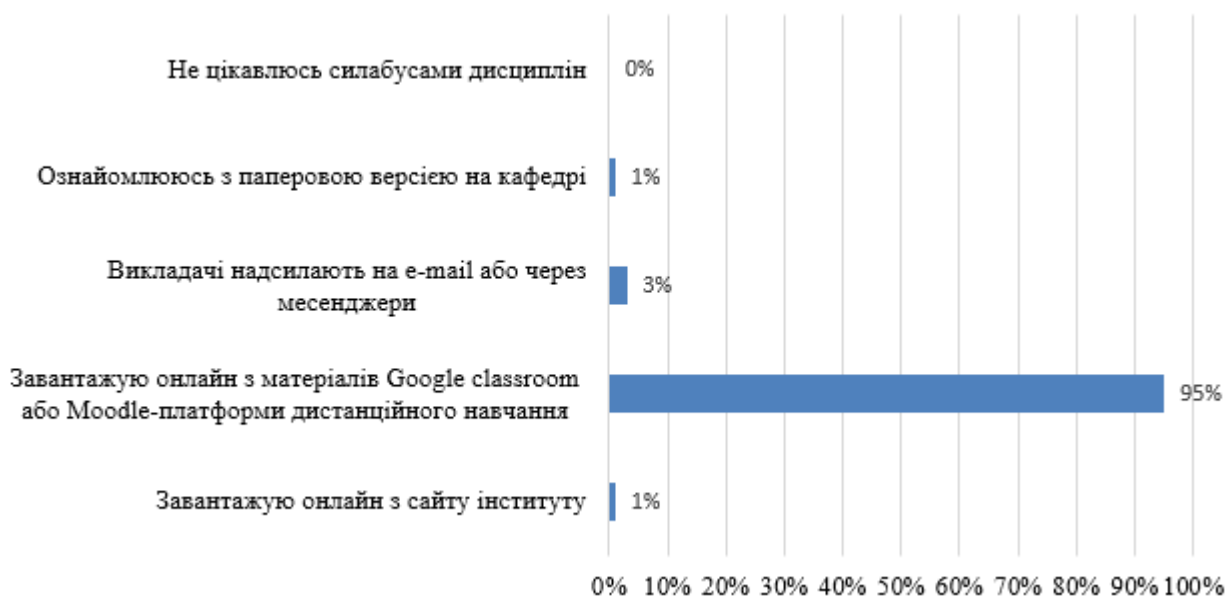
На запитання «Чи маєте Ви доступ до силабусів (тематичних планів курсів)?» 96% респондентів відповіли, що мають доступ до усіх силабусів, а 4% – що мають доступ до силабусів більшості дисциплін.

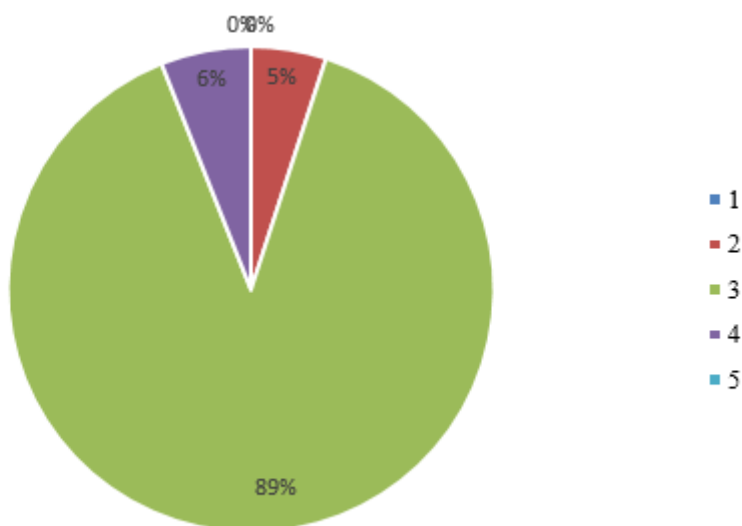
На запитання «Чи відомі Вам випадки плагіату серед ваших однокурсників?» «так» відповіли 19,1% респондентів, не відомо про випадки плагіату серед здобувачів – 66,2% опитаних, важко відповісти було 14,7% респондентів.

На запитання «З яких джерел Ви, зазвичай, отримуєте силабуси?» 95% опитаних відповіли, що завантажують онлайн з матеріалів Google classroom

або Moodle-платформи, 3% отримують від викладачів на e-mail або через месенджери, та по 1% ознайомлюються з паперовою версією на кафедрі або завантажують онлайн з сайту інституту.

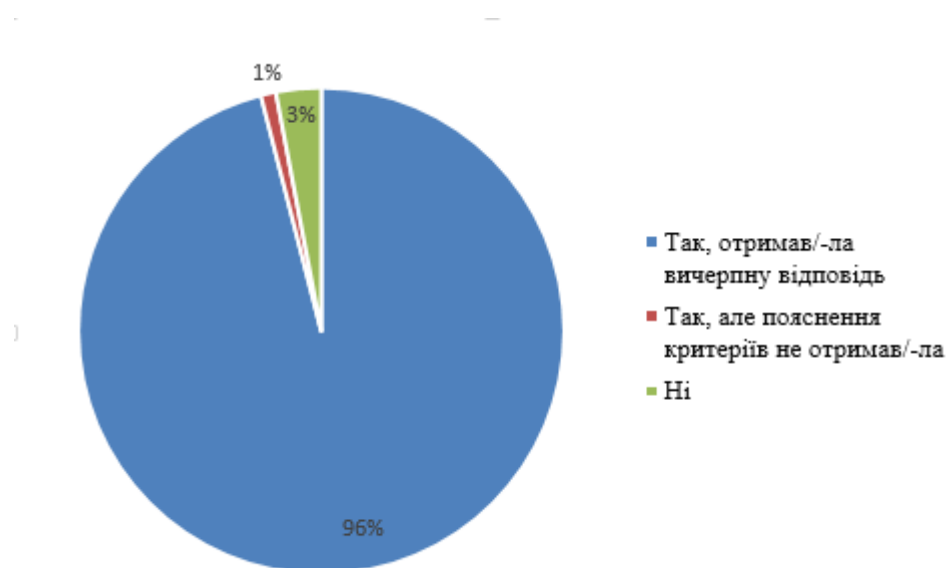

Зрозумілість критеріїв оцінювання письмових робіт на дисциплінах 89% респондентів оцінили на «3» за п'ятибальною шкалою, 6% – на «4» та 5% – на «2».

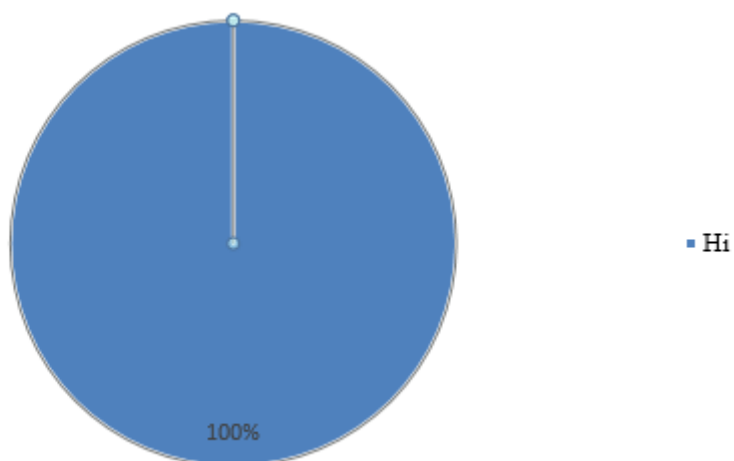

На запитання «Чи доводилося Вам звертатися до викладачів з проханням про надання критеріїв оцінювання або більш вичерпне їх пояснення?» 96% респондентів надали відповідь «так, отримав/-ла вичерпну

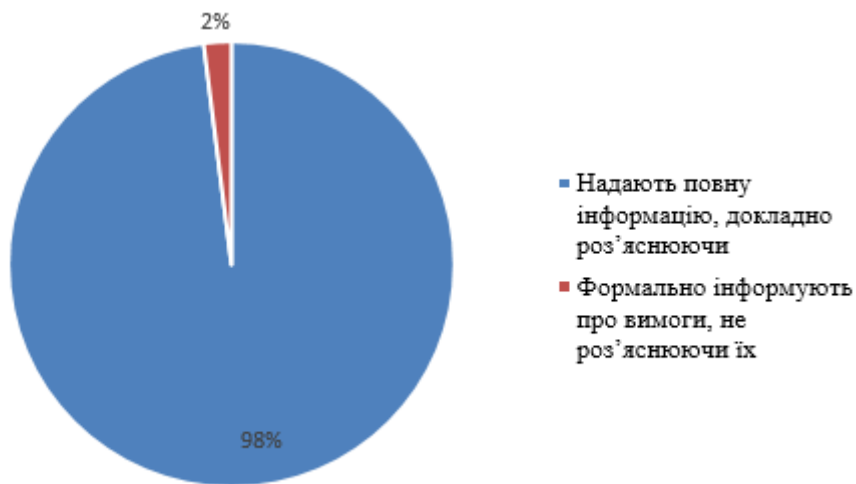
відповідь», 3% не зверталися до викладачів з таким питанням і 1% звертався, але пояснення критеріїв не отримав/-ла.

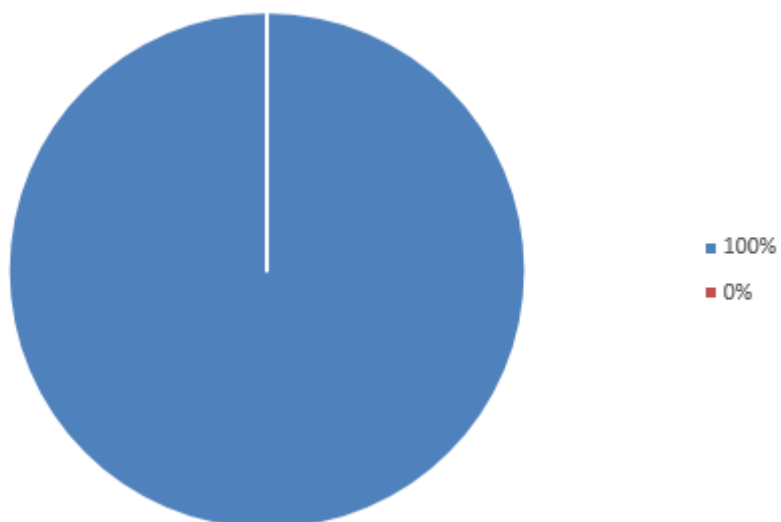
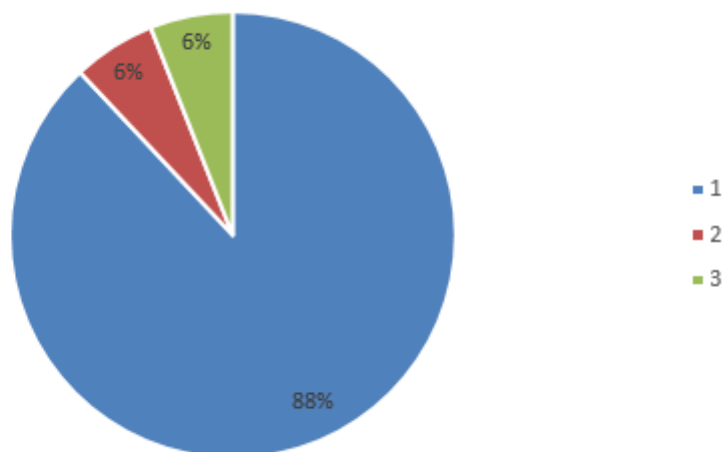
Відповідь на наступне питання засвідчила повну відсутність (100%) випадків необ'єктивного оцінювання результатів навчання з боку викладачів.

Зазвичай у 98% випадків викладачі надають повну інформацію здобувачам, докладно роз'яснюючи вимоги та критерії оцінювання курсових робіт та інших видів письмових науково-дослідних завдань, та лише у 2% випадків викладачі формально інформують про такі вимоги, не роз'яснюючи їх.

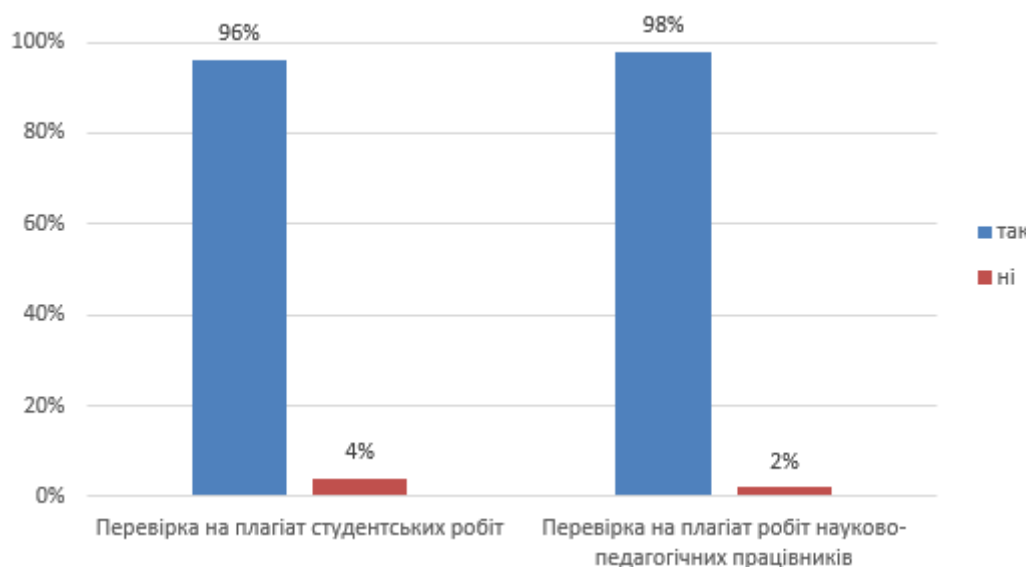

88% опитаних один раз зустрічалися з дублюванням тем на різних дисциплінах, 6% – два рази та 6% – три рази, але жодному з опитаних не доводилося писати однакових робіт для різних дисциплін.

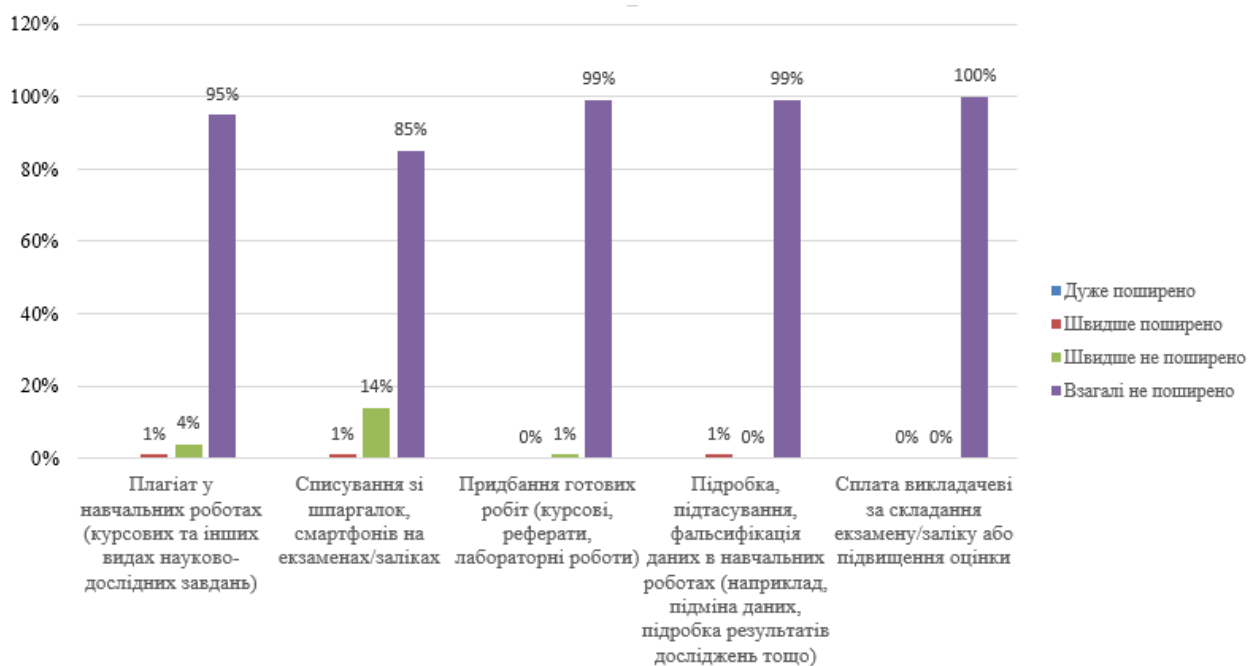

Переважає більшість опитаних вважає, що роботи здобувачів (96%) та роботи науково-педагогічних працівників (98%) доцільно перевіряти на плагіат.

На питання щодо поширеності серед однокурсників наступних проявів поведінки отримали такі відповіді:

- плагіат у навчальних роботах (курсівих та інших видах науково-дослідних завдань) – 95% опитаних вважають, що він взагалі не поширений, 4% – швидше не поширений та 1% – швидше поширений;
- списування зі шпаргалок, смартфонів на екзаменах/заліках – 85% опитаних вважають, що він взагалі не поширений, 14% - швидше не поширений та 1% – швидше поширений;
- придбання готових робіт (курсівих, реферати, лабораторні роботи) - 99% опитаних вважають, що він взагалі не поширений, 1% – швидше не поширений;
- підробка, підтасування, фальсифікація даних в навчальних роботах (наприклад, підміна даних, підробка результатів досліджень тощо) – 99% опитаних вважають, що він взагалі не поширений, 1% – швидше поширений;
- сплата викладачеві за складання екзамену/заліку або підвищення оцінки – 100% опитаних вважають, що він взагалі не поширений.

На питання щодо поширеності серед однокурсників наступних проявів поведінки під час виконання робіт отримали такі відповіді:

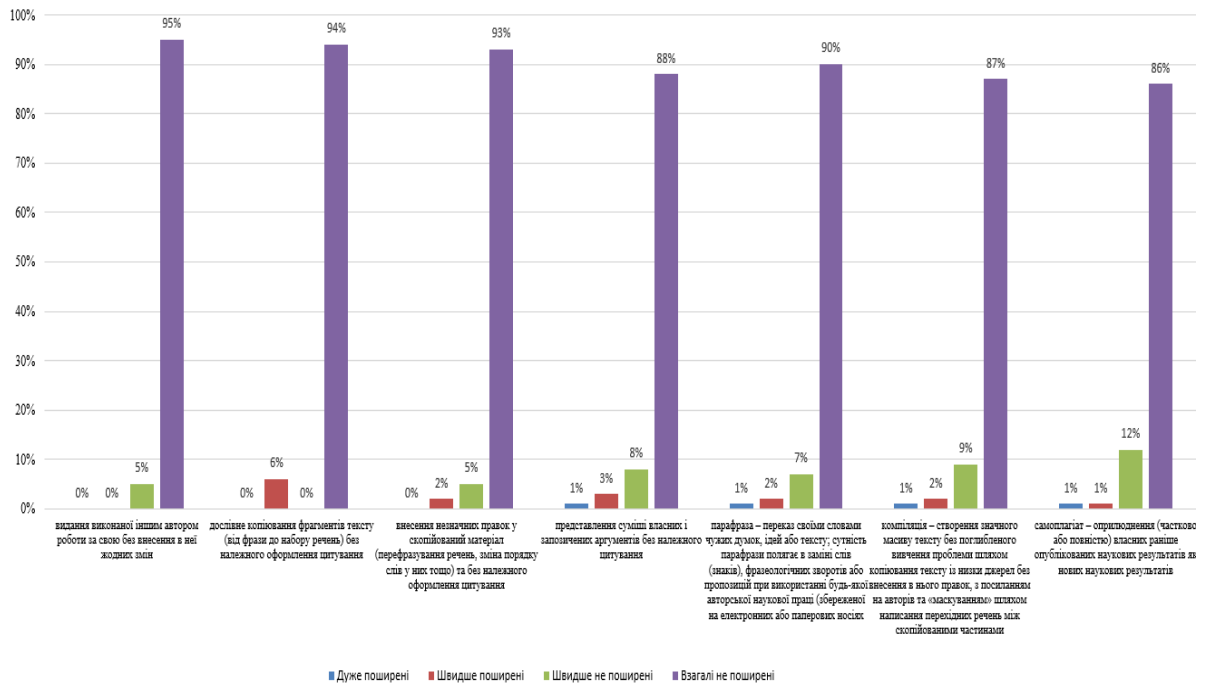
- видання виконаної іншим автором роботи за свою без внесення в неї жодних змін – 95% опитаних цей прояв взагалі не поширеним, а 5% – швидше не поширеним;
- дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) без належного оформлення цитування – 94% опитаних цей прояв взагалі не поширеним, а 6% – швидше поширеним;
- внесення незначних правок у скопійований матеріал (перефразування речень, зміна порядку слів у них тощо) та без належного оформлення цитування – 93% опитаних цей прояв взагалі не поширеним, 5% – швидше не поширеним, а 2% – швидше поширеним;
- представлення суміші власних і запозичених аргументів без належного цитування – 88% опитаних цей прояв взагалі не поширеним, 8% – швидше не поширеним, 3% – швидше поширеним, а 1% – дуже поширеним;

- парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет) – 90% опитаних цей прояв взагалі не поширеним, 7% – швидше не поширеним, 2% – швидше поширеним, а 1% – дуже поширеним;
- компіляція – створення значного масиву тексту без поглибленого вивчення проблеми шляхом копіювання тексту із низки джерел без внесення в нього правок, з посиланням на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту – 87% опитаних цей прояв взагалі не поширеним, 9% – швидше не поширеним, 2% – швидше поширеним, а 1% – дуже поширеним;
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів – 86% опитаних цей прояв взагалі не поширеним, 12% – швидше не поширеним, 1% – швидше поширений, а 1% – дуже поширений.

Інші запропоновані прояви поведінки під час виконання робіт, а саме:

- видання виконаної іншим автором роботи за свою без внесення в неї жодних змін;
- дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) без належного оформлення цитування;
- внесення незначних правок у скопійований матеріал (перепарафразування речень, зміна порядку слів у них тощо) та без належного оформлення цитування;
- представлення суміші власних і запозичених аргументів без належного цитування

не отримали жодної відповіді.

Опитуваним було запропоновано визначити, які санкції щодо здобувачів освіти у разі виявлення і доведення плагіату у їх академічних текстах вони вважають справедливими. Відповіді розподілились так:

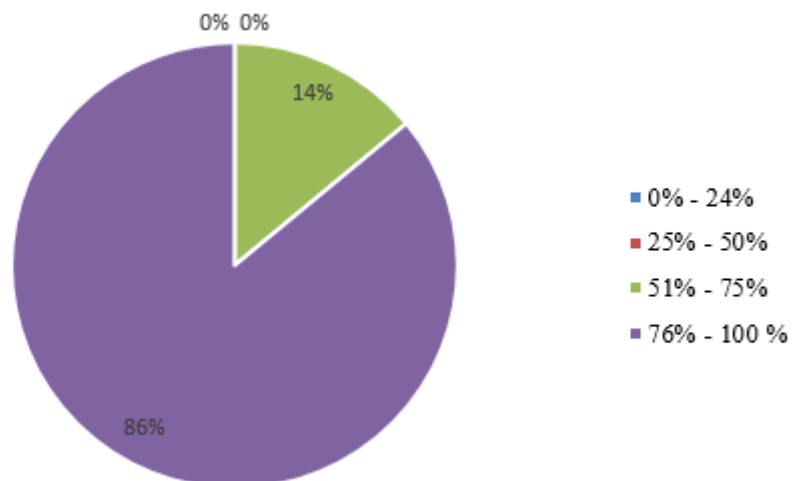
- незарахування роботи – 43%;
- призначення додаткових завдань – 52%;
- зниження оцінки – 67%;
- оголошення догани – 2%;
- недопущення до складання іспиту/заліку - 1%;
- публічне соромлення, виховна бесіда – 1%;
- відрахування з університету – 1%;
- важко відповісти – 2%.

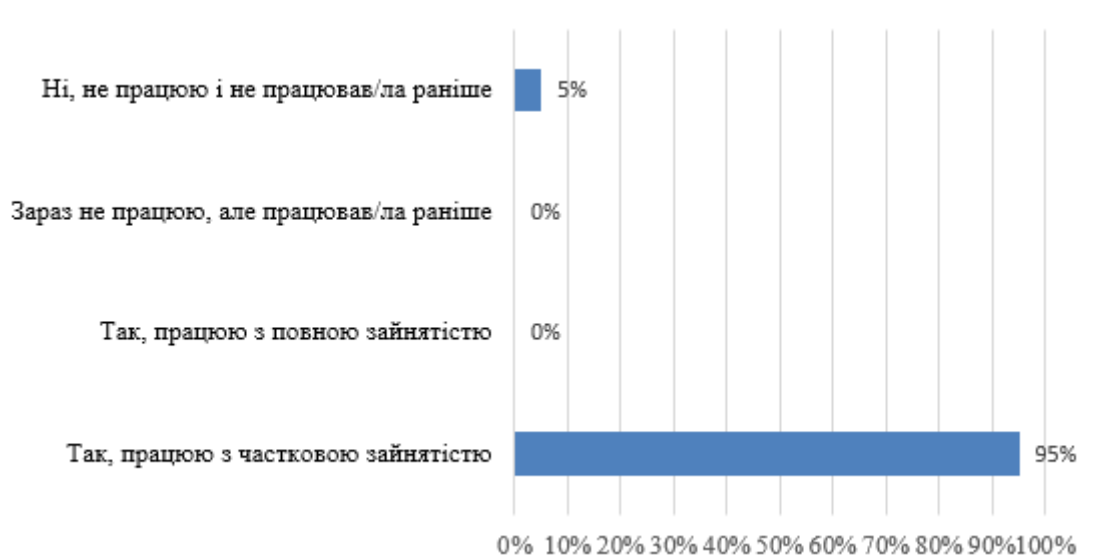
96% опитаних вважають механізм подачі скарги щодо незадоволеності освітнім процесом в інституті дієвим, 4% – радше дієвим.

На питання щодо дисциплінованості у відвідуванні занять 86% опитаних відповіли, що вони відвідали 76-100% занять, 14% – 51-75% занять.

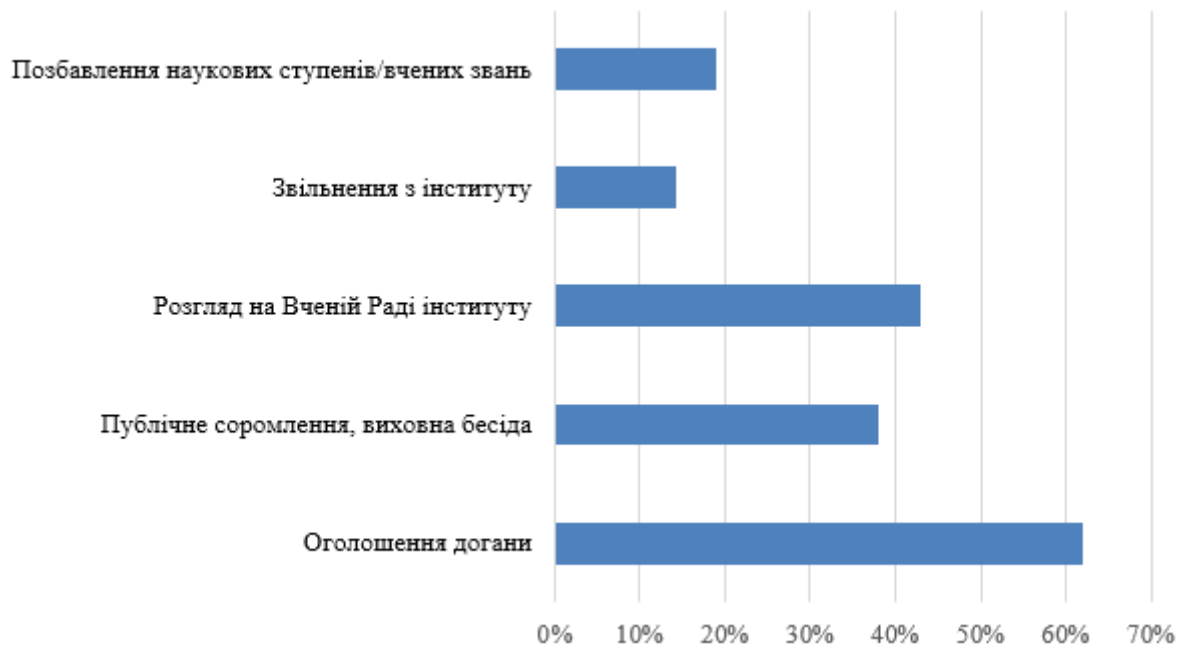

На питання «Чи поєднуєте Ви навчання з роботою?» 95% відповіли, що працюють з частковою зайнятістю, 5% – не працюють і не працювали раніше

Щодо санкцій відносно науково-педагогічних працівників у разі виявлення і доведення плагіату у їх академічних текстах (дисертації, монографії, підручники тощо) респонденти вважають справедливими такі:

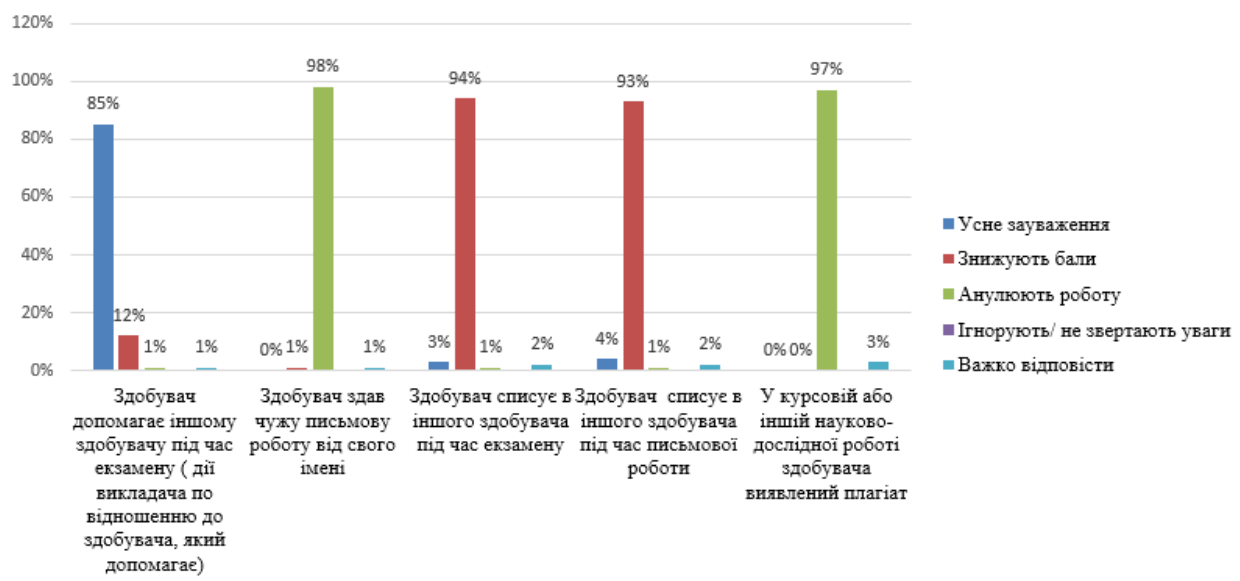
- оголошення догани – 60%;
- публічне соромлення, виховна бесіда – 37%;
- розгляд на Вченій Раді інституту – 43%;
- звільнення з інституту – 14%;
- позбавлення наукових ступенів/вчених звань – 19%.

Результати анкетування дозволили з'ясувати що, зазвичай, роблять викладачі у наступних випадках:

- здобувач допомагає іншому здобувачу під час екзамену (дії викладача по відношенню до здобувача, який допомагає) – 85% респондентів зазначили, що викладач робить усне зауваження, 12% – викладач знижує бали, 1% – викладач анулює роботу, 1% – затруднилися відповісти;
- здобувач здав чужу письмову роботу від свого імені – 98% респондентів зазначили, що викладач анулює роботу, 1% – викладач знижує бали, 1% – затруднилися відповісти;
- здобувач списує в іншого здобувача під час екзамену – 94% респондентів зазначили, що викладач знижує бали, 3% – робить усне зауваження, 1% – викладач анулює роботу, 2% – затруднилися відповісти;
- здобувач списує в іншого здобувача під час письмової роботи – 93% респондентів зазначили, що викладач знижує бали, 4% – викладач робить усне зауваження, 1% – викладач анулює роботу, 2% – затруднилися відповісти;

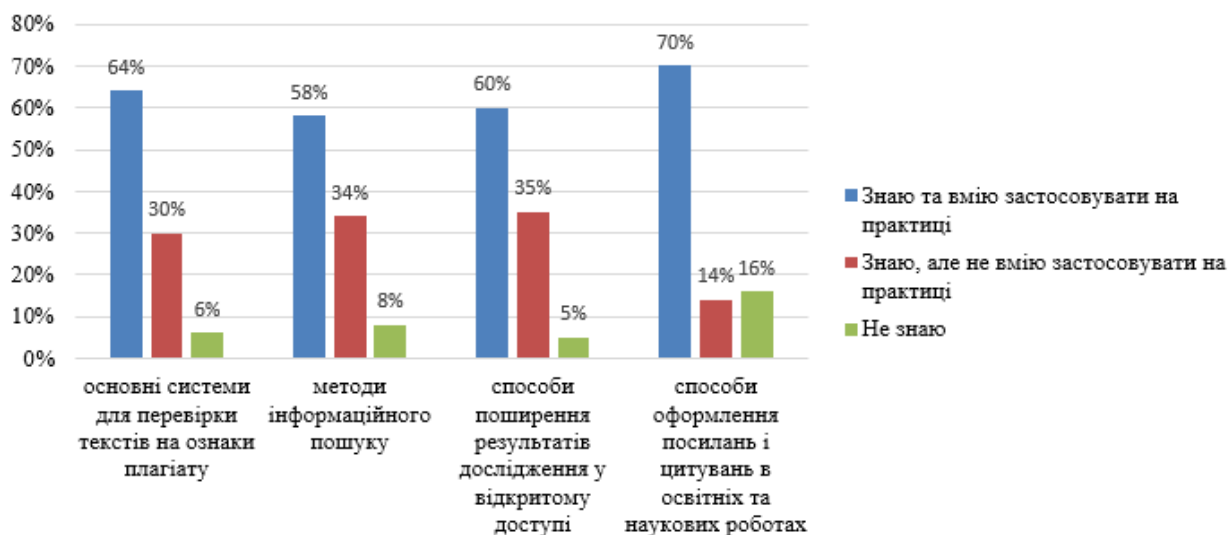
- у курсовій або іншій науково-дослідній роботі здобувача виявлений плагіат – 97% респондентів зазначили, що викладач анулює роботу, 3% – затруднилися відповісти.

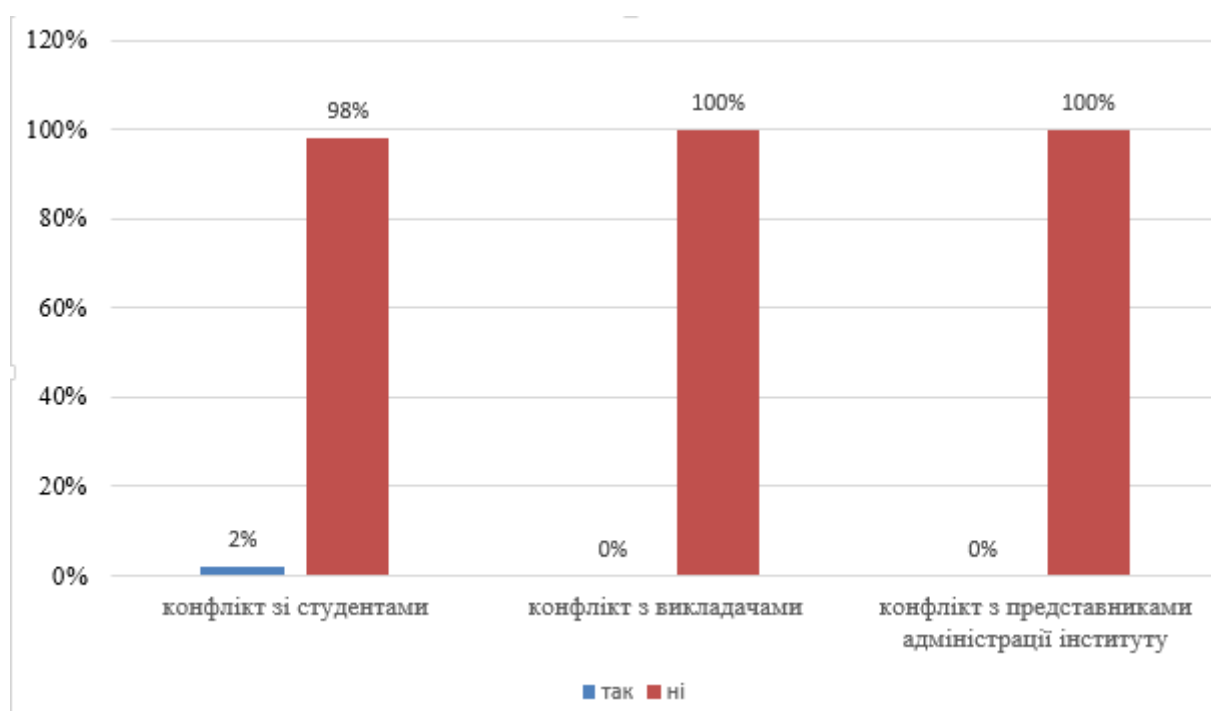
Рівень володіння знаннями/навичками, пов'язаними із дотриманням принципів академічної доброчесності, респонденти оцінили так:

- основні системи для перевірки текстів на ознаки плагіату – 64% здобувачів знає та вміє застосовувати на практиці, 30% – знає та не вміє застосовувати на практиці, 6% – не знає;
- методи інформаційного пошуку – 58% здобувачів знає та вміє застосовувати на практиці, 34% – знає та не вміє застосовувати на практиці, 8% – не знає;
- способи поширення результатів дослідження у відкритому доступі – 60% здобувачів знає та вміє застосовувати на практиці, 35% – знає та не вміє застосовувати на практиці, 5% – не знає;
- способи оформлення посилань і цитувань в освітніх та наукових роботах – 70% здобувачів знає та вміє застосовувати на практиці, 14% – знає та не вміє застосовувати на практиці, 16% – не знає.

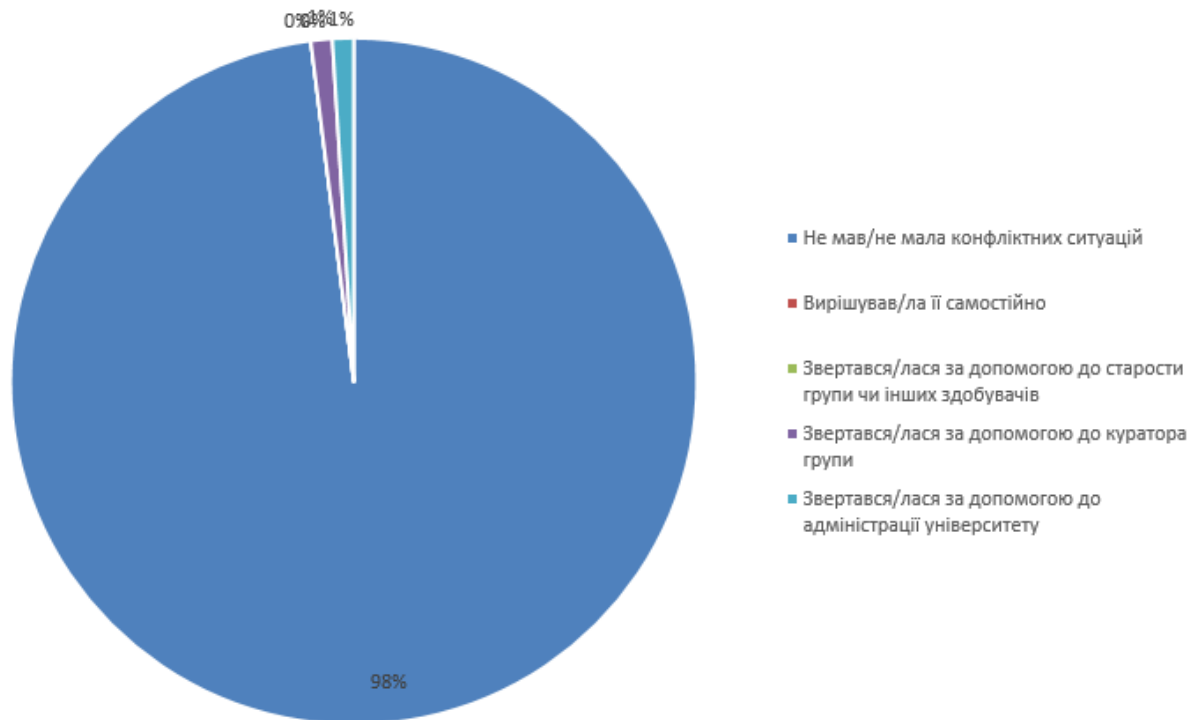

Відповіді респондентів на наступне питання підтвердили відсутність конфліктних ситуацій в освітньому процесі – 100% здобувачів не мали конфліктів з викладачами та з представниками адміністрації інституту і лише 2% здобувачів мали конфлікт зі студентами.

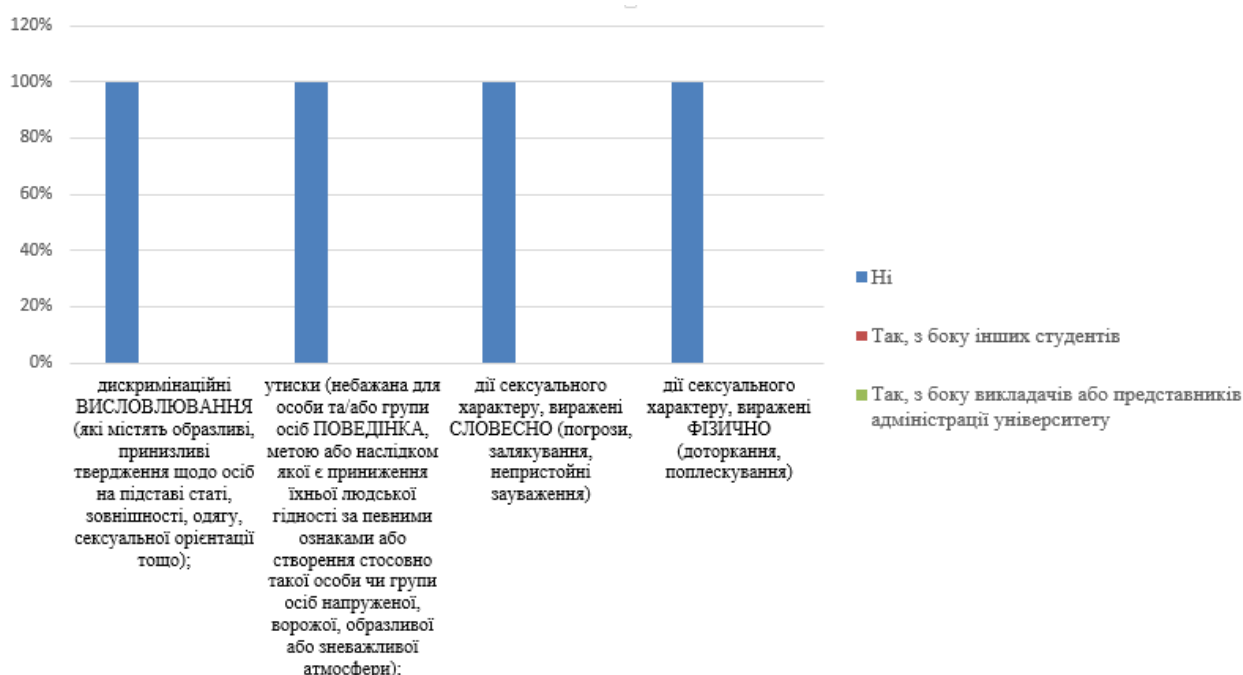
У разі виникнення конфліктних ситуацій 2% здобувачів звертаються по допомогу до куратора групи або до адміністрації університету.

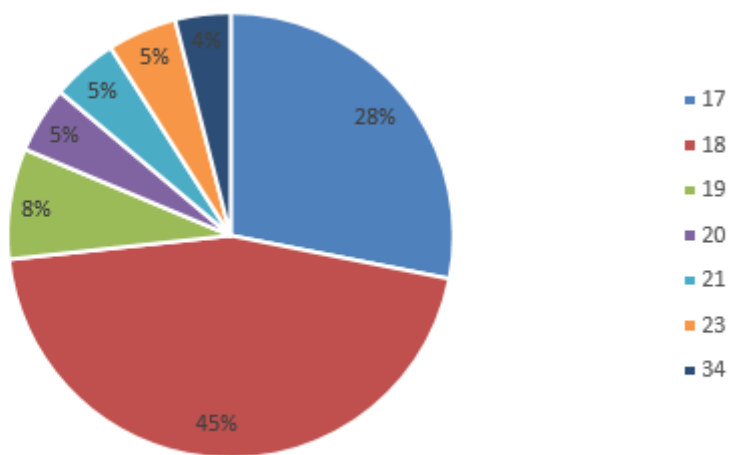
100% респондентів заперечили наявність в інституті з боку інших осіб щодо них таких проявів поведінки, як:

- дискримінаційні ВИСЛОВЛЮВАННЯ (які містять образливі, принизливі твердження щодо осіб на підставі статі, зовнішності, одягу, сексуальної орієнтації тощо);
- утиски (небажана для особи та/або групи осіб ПОВЕДІНКА, метою або наслідком якої є приниження їхньої людської гідності за певними ознаками або створення стосовно такої особи чи групи осіб напруженої, ворожої, образливої або зневажливої атмосфери);
- дії сексуального характеру, виражені СЛОВЕСНО (погрози, залякування, непристойні зауваження)
- дії сексуального характеру, виражені ФІЗИЧНО (доторкання, поплескування)
- дискримінаційні ВИСЛОВЛЮВАННЯ (які містять образливі, принизливі твердження щодо осіб на підставі статі, зовнішності, одягу, сексуальної орієнтації тощо);

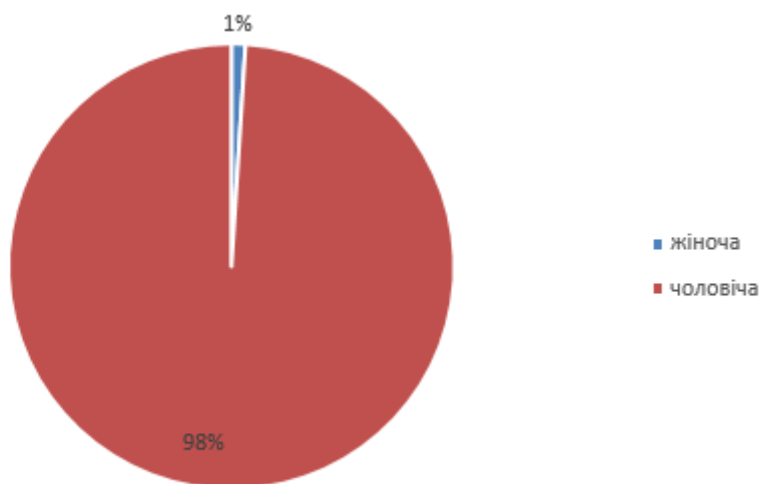
- утиски (небажана для особи та/або групи осіб ПОВЕДІНКА, метою або наслідком якої є приниження їхньої людської гідності за певними ознаками або створення стосовно такої особи чи групи осіб напруженої, ворожої, образливої або зневажливої атмосфери);
- дії сексуального характеру, виражені СЛОВЕСНО (погрози, залякування, непристойні зауваження)
- дії сексуального характеру, виражені ФІЗИЧНО (доторкання, поплескування)

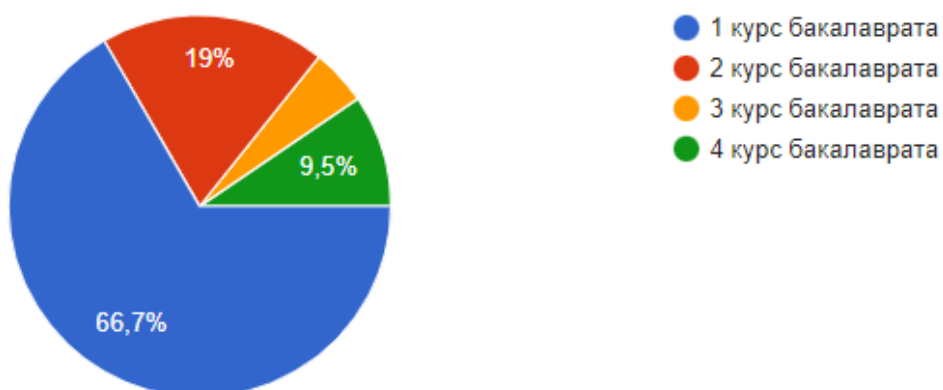
В опитуванні взяли участь респонденти віком від 17 до 34 років: переважна більшість респондентів віком 18 років – 45%, 17 років – 28%, 19 років – 8%, по 5% – віком 20,21,23 роки, 4% віком 34 роки.

98% опитаних – респонденти чоловічої статі, 1% – особа жіночої статі.

Переважає кількість учасників опитування – здобувачі 1-ого курсу – 66,7%, здобувачів 2-ого курсу – 19%, 3-ого – 4,8%, 4-ого – 9,5%.

В опитуванні взяли участь здобувачі вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійними програмами «Навігація і управління морськими суднами» (38,1%), «Управління судновими технічними системами і комплексами» (23,8%) та «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики» (38,1%).

Разом все це свідчить про достатньо високий рівень інформованості респондентів щодо дотримання академічної доброчесності та всіх можливих наслідків з питань виявлення академічного плагіату. Результати анкетування розглянуті та обговорені на засіданні випускової кафедри СВ та ЕТС на ВТ та на засіданні Вченої ради ДІВТ ДУІТ. Зазначено, що академічна доброчесність як складова системи якості освітнього процесу в Дунайському інституті водного транспорту Державного університету інфраструктури та технологій не буде залишатися у площині теоретичних обговорень та потребує аналізу конкретних випадків порушення «академічної етики». Саме відкрите та добросчесне ставлення до поодиноких випадків порушення академічної доброчесності потребує негайної розробки заходів для попередження академічної недобросчесності та інших можливих перешкод на шляху побудови безпечного та добросчесного освітнього середовища. Отримані висновки будуть враховані при визначенні особливостей організації та покращення якості освітнього процесу протягом 2021-2022 навчального року.

Директор ДІВТ ДУІТ

Олена ДАКІ

Голова Ради з якості освіти

ДІВТ ДУІТ

Олена БАЙРАМОВА